

Prezydent Miasta Lublin

Załącznik nr 4 do zarządzenia nr 89/1/2023 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 16 stycznia 2023 r. w sprawie powołania komisji konkursowej w celu przeprowadzenia konkursu ofert na wybór realizatorów w 2023 r. „Programu profilaktyki zakażeń pneumokokowych u osób powyżej 65 roku życia” oraz ustalenia regulaminu jej pracy i szczegółowych warunków konkursu ofert

Szczegółowe założenia Programu profilaktyki zakażeń pneumokokowych u osób powyżej 65 roku życia

I. Cele programu polityki zdrowotnej i mierniki efektywności jego realizacji

I.1. Cel główny

Zwiększenie liczby osób zaszczepionych przeciw pneumokokom wśród populacji osób powyżej 65 roku życia objętej programem.

I.2. Cele szczegółowe

1. Zwiększenie co roku o co najmniej 1 000 liczby mieszkańców stosujących szczepienia przeciw pneumokokom podczas realizacji programu.
2. Wzrost poziomu wiedzy na temat szczepień przeciwko pneumokokom i ich skuteczności o 25% w grupie osób objętych działaniami edukacyjnymi.

I. 3 Mierniki efektywności realizacji programu polityki zdrowotnej

W czasie realizacji programu i po jego zakończeniu szczegółowo analizowane będą:

- liczba osób powyżej 65 roku życia zaszczepionych w ramach programu,
- odsetek objęcia programem populacji docelowej w danym sezonie,
- liczba odnotowanych przypadków zachorowań na inwazyjną chorobę pneumokokową wśród mieszkańców Lublina w trakcie realizacji programu,
- poziom wiedzy z zakresu profilaktyki zakażeń pneumokokowych zbadany wśród uczestników programu przed i po udziale w programie.

II. Charakterystyka populacji docelowej oraz charakterystyka interwencji, jakie są planowane w ramach programu polityki zdrowotnej

II.1. Populacja docelowa

Szczepienia obejmować będą osoby powyżej 65 roku życia. Co roku zwiększa się liczba osób w wieku powyżej 65 roku życia wśród mieszkańców Lublina. W 2020 r. na terenie Lublina zamieszkiwało 88 584 osoby powyżej 65 roku życia.

W okresie realizacji programu, tj. w latach 2022 – 2025 szczepieniami objętych zostanie ok. 4 000 osób.

II.2. Kryteria kwalifikacji do udziału w programie polityki zdrowotnej oraz kryteria wyłączenia z programu polityki zdrowotnej

Do programu zostaną zaproszone osoby w wieku powyżej 65 roku życia, zamieszkujące na terenie Lublina.

Tryb zapraszania do programu:

- informacja na stronie internetowej Urzędu Miasta,
- informacja w podmiotach leczniczych wykonujących szczepienia (strona internetowa); podmiot leczniczy, który otrzyma środki finansowe zobowiązany będzie do informowania o szczepieniach,
- informacja w lokalnych mediach zachęcająca do szczepień,
- informacja w mediach społecznościowych,
- informacja od lekarzy i pielęgniarek podstawowej opieki zdrowotnej.

Kwalifikacji do programu będą dokonywali pracownicy podstawowej opieki zdrowotnej. O uczestnictwie w programie decydować będzie kolejność zgłoszeń.

Kryteria włączenia do programu:

- zamieszkanie na terenie Lublina,
- wiek powyżej 65 roku życia,
- brak wcześniejszego szczepienia przeciwko pneumokokom,
- pozytywne badanie kwalifikujące do szczepienia,
- wyrażenie pisemnej zgody na udział w programie.

W trakcie wizyty szczepiennej, będzie prowadzona edukacja na temat pozytywnych skutków szczepień oraz profilaktyki zakażeń pneumokokowych. Osoby zakwalifikowane do szczepienia będą także informowane o postępowaniu w razie wystąpienia NOP – Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych.

Kryteria wyłączenia z programu:

- brak pisemnej zgody na udział w programie,
- brak zamieszkania na terenie Lublina,
- wiek poniżej 65 roku życia,
- obecność przeciwwskazań zdrowotnych do podania szczepionki przeciw pneumokokom,
- wcześniejsze szczepienie p/pneumokokom.

II.3. Planowane interwencje

Program zakłada następujące interwencje: szczepienia i edukacja.

Szczepienia

W ramach programu osoby spełniające kryteria włączenia będą szczepione przeciw pneumokokom za pomocą szczepionki zarejestrowanej i dopuszczonej do obrotu w Polsce. Aktualnie dopuszczona do stosowania w Polsce dla osób powyżej 65 roku życia jest szczepionka Prevenar 13 - szczepionka polisacharydowa, skoniugowana 13-walentna, podawana w schemacie jednodawkowym.

Zakup szczepionek będzie dokonywany przez podmioty lecznicze, z którymi będą podpisane umowy po postępowaniu konkursowym. Realizator programu zostanie wyłoniony w drodze konkursu w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W trakcie realizacji programu zaszczepione zostaną wyłącznie osoby spełniające kryteria określone w programie.

Edukacja adresatów programu

Podczas wizyty szczepiennej będzie prowadzona edukacja pacjenta na temat min.:

- pozytywnych skutków szczepień ochronnych,
- niebezpieczeństw, jakie niosą ze sobą infekcje wywołane *Streptococcus pneumoniae*,
- popularyzacji szczepień ochronnych jako profilaktyki chorób zakaźnych,
- profilaktyki chorób zakaźnych i zdrowego stylu życia,
- postępowania w przypadku wystąpienia NOP – Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych.

II.4. Sposób udzielania świadczeń zdrowotnych w ramach programu polityki zdrowotnej

Świadczenie w postaci wykonania szczepienia przeciwko pneumokokom otrzyma każda osoba w wieku powyżej 65 roku życia, spełniająca kryteria włączenia do programu. Świadczenia w ramach programu będą udzielane nieodpłatnie.

W ramach realizacji programu planowane jest przeprowadzenie szczepień u ok. 4 000 osób w wieku powyżej 65 roku życia.

Celem zwiększenia dostępności do szczepień zakłada się udział w programie co najmniej kilkunastu podmiotów leczniczych na terenie miasta. Mieszkańcy będą mieli możliwość zaszczepienia się w dowolnie wybranym podmiocie leczniczym wyłonionym w drodze postępowania konkursowego – uczestnicy programu nie podlegają rejonizacji.

II.5. Sposób zakończenia udziału w programie polityki zdrowotnej

Uczestnik programu może zakończyć udział w programie na każdym etapie jego realizacji.

Po wykonaniu szczepień adresat programu nie wymaga żadnych świadczeń i może opuścić podmiot leczniczy, co jest równoznaczne z zakończeniem udziału w programie. Uczestnik programu zostanie poproszony o wypełnienie ankiet, które posłużą Wydziałowi Zdrowia i Profilaktyki Urzędu Miasta Lublin do analiz i ewaluacji programu. W przypadku wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego uczestnik programu będzie korzystał z opieki medycznej, zgodnie z ogólnymi zasadami udzielania świadczeń medycznych, o których zostanie wcześniej poinformowany.

III. Organizacja programu polityki zdrowotnej

III.1. Etapy programu polityki zdrowotnej i działania podejmowane w ramach etapów

Program polityki zdrowotnej realizowany będzie w następujących etapach:

1. Rozpowszechnienie informacji na temat szczepień przeciw pneumokokom (strona internetowa Urzędu Miasta Lublin, informacja w lokalnych mediach, informacja na terenie podmiotów realizujących program).
2. Przygotowanie i przeprowadzenie procedury konkursowej, wyłonienie podmiotów leczniczych realizujących program, podpisanie umów na realizację programu.

3. Zakup szczepionek przez podmioty lecznicze wyłonione w konkursie.
4. Prowadzenie kampanii informacyjnej.
5. Przeprowadzenie szczepień przez podmioty wyłonione w drodze konkursu ofert (przeprowadzenie lekarskiego badania kwalifikującego do szczepienia oraz wykonanie szczepienia).
6. Edukacja adresatów programu.
7. Monitorowanie realizacji programu.
8. Rozliczenie finansowe programu (comiesięczne),
9. Sporządzenie sprawozdania (raportu końcowego) z przebiegu przeprowadzonych szczepień, na podstawie sprawozdań przesłanych przez realizatorów programu.

III.2. Warunki realizacji programu polityki zdrowotnej dotyczące personelu, wyposażenia i warunków lokalowych

Szczepienia będą realizowane w podmiotach leczniczych spełniających warunki wykonywania szczepień ochronnych, w tym:

- do szczepienia kwalifikuje lekarz po uprzednim badaniu,
- obowiązkiem lekarza jest uzyskanie zgody uczestnika programu na szczepienie,
- osoba przeprowadzająca szczepienie przygotowuje szczepionkę do podania oraz informuje osobę szczepioną, jaką szczepionkę będzie podawać, i jakie niepożądane odczyny poszczepienne mogą wystąpić po jej podaniu oraz co należy wówczas zrobić,
- osoba szczepiona przebywa w gabinecie zabiegowym przez cały czas przygotowania szczepionki i podczas podawania szczepionki,
- osoba szczepiona pozostaje na terenie placówki przez ok. 30 min. po wykonaniu szczepienia, w celu obserwacji pod kątem wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego,
- podanie szczepionki będzie dokumentowane, a dokumentacja pozostanie w podmiocie leczniczym.

Szczepienia przeprowadzane będą przez wykwalifikowany personel medyczny z zachowaniem wszelkich warunków, niezbędnych dla prawidłowego wykonania szczepienia. Szczepienia będą przeprowadzone przez pielęgniarki posiadające kurs szczepień po wcześniejszej kwalifikacji do szczepienia przeprowadzanej przez lekarza. Realizator odpowiada za wykonanie szczepienia oraz za jego skutki, jak również ma obowiązek posiadać ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej. Szczepionka użyta do szczepienia będzie dopuszczona do obrotu w Polsce.

Program będzie realizowany w pomieszczeniach podmiotu leczniczego realizującego program, które pod względem technicznym i sanitarnym spełniają wymagania określone przepisami prawa.

Szczepienia mogą być realizowane przez podmioty wykonujące działalność leczniczą w rodzaju ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, które na podstawie umów zawartych z Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia udzielają świadczeń zdrowotnych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej na terenie Lublina.

Koordynatorem programu będzie Wydział Zdrowia i Profilaktyki Urzędu Miasta Lublin, który odpowiedzialny jest za realizację programów polityki zdrowotnej w mieście Lublin.

IV. Sposób monitorowania i ewaluacji programu polityki zdrowotnej

IV.1. Monitorowanie

Realizatorzy programu zobowiązani są do prowadzenia monitoringu działań wykonywanych w ramach programu. W związku z powyższym realizatorzy programu są zobowiązani do przekazywania sprawozdań częściowych i sprawozdań końcowych z realizacji zadań programowych.

W ramach monitorowania Programu zakłada się:

- monitorowanie organizacji i realizacji programu,
- kontrole okresowe realizacji programu.

Ponadto w ramach monitorowania zgłaszalności do programu analizowana będzie:

- liczba osób zakwalifikowanych do udziału w programie polityki zdrowotnej,
- liczba osób, które nie zostały objęte programem polityki zdrowotnej z przyczyn zdrowotnych,
- liczba osób, które zrezygnowały z udziału w programie.

IV.2. Ewaluacja

Działania podjęte w ramach programu zostaną poddane ewaluacji mającej na celu ocenę wykonania zadań określonych w programie. Realizator programu zapewni opracowanie statystyczne dotyczące wskazanych w programie mierników efektywności. Dane w tym zakresie realizator programu prześle w formie sprawozdania częściowego i całościowego. Skuteczność programu będzie oceniana w oparciu o realizację celu głównego oraz celów szczegółowych. Ewaluacja dokonana zostanie w oparciu o:

- 1) liczbę osób, które zostaną zaszczepione;
- 2) liczbę zachorowań na chorobę pneumokokową;
- 3) wyniki ankiety dotyczącej opinii nt. realizacji programu;
- 4) monitorowanie organizacji i realizacji programu;
- 5) kontrole okresowe realizacji programu;
- 6) sprawozdanie końcowe z realizacji zadań programowych.

Mierniki efektywności programu będą oceniane każdego roku i po zakończeniu realizacji programu. Ze względu na fakt, że inwazyjnych chorób pneumokokowych odnotowuje się stosunkowo niedużo, dlatego też efektywność programu na przełomie kilku lat może być słabo widoczna. Tym niemniej doświadczenia innych krajów, w których szczepionka jest stosowana w większej skali, wskazują na znaczne obniżenie liczby zachorowań na choroby pneumokokowe.

W ramach ewaluacji programu będzie porównany miernik liczby przypadków zachorowań na inwazyjną chorobę pneumokokową wśród mieszkańców Lublina przed rozpoczęciem realizacji programu w 2021 oraz po zakończeniu realizacji programu w 2025 r.

V. Budżet programu polityki zdrowotnej

V.1. Koszty jednostkowe

Na koszt szczepienia składa się: lekarskie badanie kwalifikacyjne, wykonanie szczepienia właściwą szczepionką, utylizacja odpadów, edukacja pacjenta, akcja informacyjna na terenie poradni, ankietowanie uczestników programu, sprawozdawczość. Jednostkowy koszt wykonania szczepienia w podmiocie leczniczym oszacowano w wysokości 300 zł za jedną osobę. Koszt oszacowano na podstawie analizy rynku szczepień p/pneumokokom dla osób dorosłych wykonywanych komercyjnie przez podmioty medyczne na terenie Lublina.

Akcja informacyjna promująca program będzie realizowana przez Wydział Zdrowia i Profilaktyki Urzędu Miasta Lublin w ramach działań własnych Urzędu – bezkosztowo.

Natomiast w 2025 roku dokonana zostanie ewaluacja programu poprzez min. opracowanie wyników ankiet.

V.2. Koszty całkowite.

	Liczba szczepień	Cena jednostkowa szczepienia	Koszt szczepień	Koszt roczny programu
2022	1 000	300,00 zł	300 000,00 zł	300 000,00 zł
2023	1 000	300,00 zł	300 000,00 zł	300 000,00 zł
2024	1 000	300,00 zł	300 000,00 zł	300 000,00 zł
2025	1 000	300,00 zł	300 000,00 zł	300 000,00 zł
Razem	4 000		1 200 000,00 zł	1 200 000,00 zł

Szacunkowy koszt realizacji programu każdego roku wynosi 300 000,00 zł. Całkowity planowany koszt realizacji programu w latach 2022 – 2025 wynosi 1 200 000,00 zł. W przypadku pozyskania dodatkowych środków finansowych, koszt całkowity programu, jak i koszty w poszczególnych latach mogą ulec zmianie.

V.3. Źródła finansowania.

Program szczepień przeciwko pneumokokom finansowany będzie z budżetu Miasta Lublin lub innych pozyskanych na ten cel funduszy.

Załączniki

Ankieta satysfakcji uczestnika programu szczepień przeciw pneumokokom

1. Jak oceniają Państwo dostęp do informacji o programie?
  - bardzo dobrze
  - dobrze
  - przeciętnie
  - niezadawalająco
  - źle
2. Skąd dowiedziała się Pani/Pan o możliwości zaszczepienia p/pneumokokom?
  - informacja od pracowników medycznych
  - informacja, ogłoszenie w przychodni
  - rodzina /znajomi
  - środki masowego przekazu (prasa, radio, telewizja, internet)
  - inne: jakie?.....
3. Czy przed wykonaniem szczepienia została Pani/Pan poinformowana o:
  - korzyściach ze szczepienia TAK   NIE
  - możliwych do wystąpienia odczynach poszczepiennych TAK   NIE
  - postępowaniu przy wystąpieniu odczynu poszczepiennego TAK   NIE
4. Jaki był powód Pani/Pana decyzji o zaszczepieniu p/pneumokokom?
  - porada lekarza
  - chęć lepszego zabezpieczenia przed chorobami zakaźnymi
  - kampania w mediach
  - przypadki zachorowań w rodzinie, wśród znajomych
5. Jak oceniają Państwo stan wiedzy (poszerzenie posiadanych informacji) odnośnie zakażeń pneumokokowych po zakończeniu udziału w programie?
  - bardzo dobrze
  - dobrze
  - przeciętnie
  - niezadawalająco
  - źle
6. Jak oceniają Państwo jakość obsługi w przychodni realizującej program szczepień?
  - bardzo dobrze
  - dobrze
  - przeciętnie
  - niezadawalająco
  - źle
7. Jak oceniają Państwo całościowo program?
  - bardzo dobrze

- dobrze
- przeciętnie
- niezadawalająco
- źle

8. Czy poleciłaby Pani/Pan korzystanie z programu szczepień p/pneumokokom innym osobom?

- tak
- nie
- nie wiem

9. Czy mają Państwo jakieś propozycje i uwagi dotyczące realizacji programu (proszę wpisać poniżej)

.....

.....

.....

.....

.....

10. Płeć osoby wypełniającej ankietę:

- kobieta
- mężczyzna

11. Wykształcenie

- podstawowe
- zawodowe
- średnie
- wyższe

Ankieta ewaluacyjna nr 1*

Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych osób powyżej 65 r. ż.

Przeczytaj uważnie pytania i udziel na nie odpowiedzi. Jeśli czegoś nie wiesz, zostaw puste miejsce i przejdź do następnego punktu.

1. Pneumokoki to:

- a) bakterie
- b) wirusy

2. Czy wie Pan/Pani jakie są drogi zakażenia pneumokokami?

- a) tak wiem (proszę wpisać drogi zakażenia.....)
- b) nie wiem

3. Czy zapalenie płuc może być wywołane przez pneumokoki

- a) tak
- b) nie
- c) nie wiem

4. W jaki sposób można zapobiegać chorobom wywołanym przez pneumokoki

.....
...

5. Zakażenie pneumokokowe to choroba:

- a) uleczalna
- b) nieuleczalna

6. Czy przeciwko pneumokokom można się zaszczepić?

- a) tak
- b) nie
- c) nie wiem

7. Czy wie Pan/Pani kto jest najbardziej narażony na zakażenie pneumokokami?

- a) tak (proszę wpisać) .....
- b) nie wiem

* Ankieta wypełniana przed działaniami edukacyjnymi

Ankieta ewaluacyjna nr 2*

Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych osób powyżej 65 r. ż.

Przeczytaj uważnie pytania i udziel na nie odpowiedzi. Jeśli czegoś nie wiesz, zostaw puste miejsce i przejdź do następnego punktu.

1. Pneumokoki to:

- a) bakterie
- b) wirusy

2. Czy wie Pan/Pani jakie są drogi zakażenia pneumokokami?

- a) tak wiem (proszę wpisać drogi zakażenia.....)
- b) nie wiem

3. Czy zapalenie płuc może być wywołane przez pneumokoki

- a) tak
- b) nie
- c) nie wiem

4. W jaki sposób można zapobiegać chorobom wywołanym przez pneumokoki

.....
...

5. Zakażenie pneumokokowe to choroba:

- a) uleczalna
- b) nieuleczalna

6. Czy przeciwko pneumokokom można się zaszczepić?

- a) tak
- b) nie
- c) nie wiem

7. Czy wie Pan/Pani kto jest najbardziej narażony na zakażenie pneumokokami?

- a) tak (proszę wpisać).....
- b) nie wiem

* Ankieta wypełniana po działaniach edukacyjnych